



# ACTIEPLAN STATUSHOUDERS 2016-2017

Samenwerken aan huisvesting in  
het Stedelijk Gebied Eindhoven

februari 2016

‘Niet het aankomen  
in een nieuw land,  
maar het vinden  
van een plaats  
in de samenleving  
is het eindpunt  
van een vlucht.’



## VOORAF

De wereld kent op dit moment vele brandhaarden. Grote aantallen mensen zoeken in Europa een veilige plek om een nieuw bestaan op te bouwen. Als Stedelijk Gebied Eindhoven kunnen en willen we niet aan de kant staan. Mensen die alles achterlaten, uit angst voor hun leven en dat van hun naasten, verdienen waardige opvang en een warm welkom. Wij staan voor een samenleving waarvan iedereen onderdeel is. Een samenleving die letterlijk in haar midden ruimte maakt voor deze nieuwe mensen.

Er wacht ons in de regio een grote opgave wat betreft de huisvesting van statushouders. Bij een ongewijzigde aanpak zou het huisvesten van de groeiende groep statushouders ten koste kunnen gaan van de regulier woningzoekenden. Door samen te werken kunnen gemeenten, corporaties, COA, provincie en maatschappelijke instanties voldoende passende huisvesting realiseren en zorgen voor een goede maatschappelijke begeleiding. Vele mensen zullen zelfstandig hun plaats vinden in die samenleving. Maar sommigen hebben een steuntje in de rug nodig. Daar hebben we oog voor.

De partijen hebben daarom dit actieplan opgesteld dat door de provincie Noord-Brabant wordt onderschreven. De acties zijn te verdelen in drie categorieën:

- **Uitbreiden van (reguliere) huisvestingsmogelijkheden;**
- **Maken van een betere match tussen huishouden en woningen;**
- **Zorgen voor een goede eerste begeleiding van statushouders.**

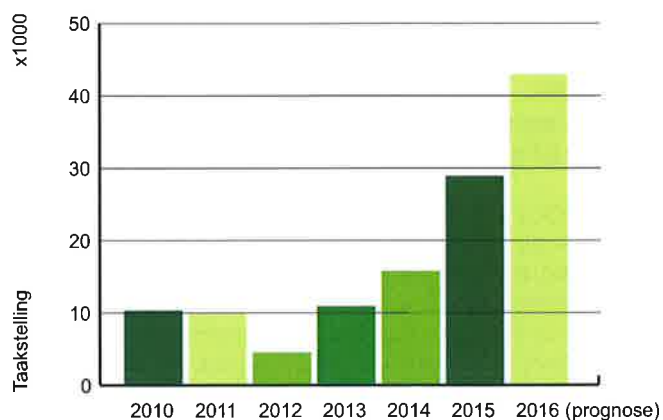
Deze gezamenlijke aanpak moet leiden tot goede huisvesting van statushouders, geen verdringing op de reguliere huurwoningmarkt, betere spreiding over de regio en meer zelfredzaamheid van statushouders. Door te kiezen voor een uitbreiding van de woningvoorraad, en deze niet exclusief voor statushouders te reserveren, ontstaan er ook kansen voor andere woningzoekenden. Door een goede ruimtelijke spreiding tussen en binnen gemeenten voorkomen we concentratie in bepaalde buurten. Onze overtuiging is dat dat bijdraagt aan het integratieproces van statushouders. Daarbij stimuleren we waar mogelijk dat oude en nieuwe inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Bijvoorbeeld door het organiseren van 'warm welkom dagen' of het organiseren van sportactiviteiten.

Hieronder vindt u extra achtergrondinformatie over de huidige stand van zaken met betrekking tot dit thema. Daarna worden per categorie de concrete afspraken en acties beschreven.

# TAAKSTELLING

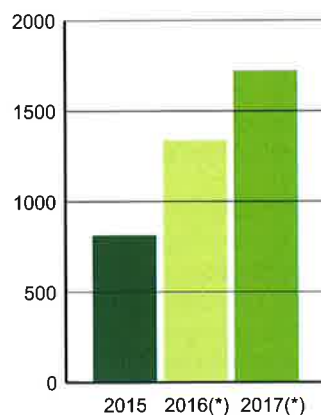
Het betrokken ministerie legt ieder half jaar aan alle gemeenten een taakstelling statushouders op. De gemeenten zijn verplicht om deze taakstelling binnen de gestelde termijnen te realiseren. Aangezien de gemeentes (vaak) geen woningbezit hebben, is de uitvoering van de daadwerkelijke huisvesting van de statushouders bij de corporaties neergelegd. De voortgang en bewaking van de huisvestingstermijn (10 weken) wordt uitgevoerd door een medewerker van de betrokken gemeenten. Bij overschrijden van de huisvestingstermijn en signaleren van problemen vindt er overleg met de gemeente plaats. De corporaties worden door de medewerker van de gemeente geïnformeerd over de voortgang van de taakstelling.

## 1. Ontwikkeling taakstelling landelijk 2010 t/m 2016



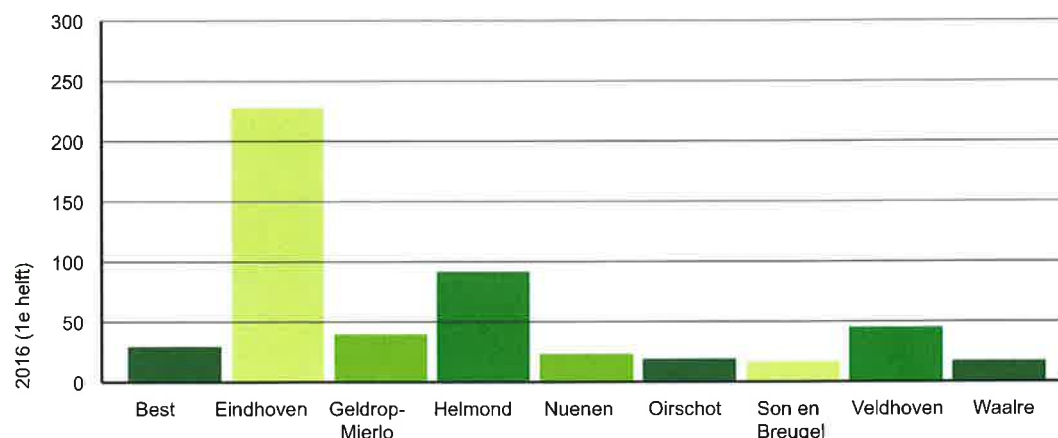
bron: Platform Opnieuw Thuis, Kerncijfers huisvesting vergunninghouders per 1 dec 2015

## 2. Taakstelling Stedelijk Gebied Eindhoven



(\*) De cijfers voor 2015 en eerste helft 2016 zijn bekend. Op basis van de asielinstroom is een aanname gedaan voor het aantal statushouders voor de tweede helft van 2016 en voor het jaar 2017. Aan deze cijfers kunnen geen rechten worden ontleend.

## 3. Taakstelling per gemeente 1e helft 2016



# UITBREIDEN HUISVESTINGSMOGELIJKHEDEN

1. We houden vast aan de automatische urgentie voor statushouders, ook bij wijzigingen in de landelijke wetgeving.
2. We gaan meer en sneller huisvesting realiseren en zorgen voor een goede ruimtelijke spreiding binnen en tussen gemeenten. De extra taakstelling mag niet ten koste gegaan van de reguliere woningzoekende. Berekend is dat er 400 wooneenheden per jaar extra nodig zijn om dit te kunnen waarmaken zowel in 2016 als in 2017.
3. We realiseren dit zowel in de reguliere woningvoorraad, in de vorm van semi-permanente huisvesting en door een beter gebruik van de bestaande woningvoorraad.
  - a. Regulier/permanent:
    - i. Minder woningen verkopen van de sociale woningvoorraad
    - ii. Aankopen woningen t.b.v. uitbreiding sociale woningvoorraad
    - iii. Versneld bouwen nieuwe sociale huurwoningen
  - b. Tijdelijk:
    - i. Transformatie van leegstaande kantoren, maatschappelijk- en zorgvastgoed
    - ii. Braakliggende terreinen inzetten voor tijdelijke units (actie: gemeenten en corporaties)
  - c. Beter gebruik bestaande woningvoorraad
    - i. Woningdelen ('friends-woning')
    - ii. Omzetten naar kamers
    - iii. Splitsen van woningen in kleinere eenheden
4. De gemeenten zorgen voor de noodzakelijke snelheid bij het doorlopen van de planologische procedures.
5. Bij grotere eenheden nieuwbouw of transformatie kiezen gemeenten, corporaties of marktpartijen voor een mix van doelgroepen per complex. We realiseren geen 'mini AZC's'.
6. Het delen van een woning of kamerbewoning met gedeelde voorzieningen is een geschikte vorm van huisvesting voor alleenstaande statushouders.
7. COA is verantwoordelijk voor het verwachtingenmanagement ten aanzien van de aard van de (tijdelijke) huisvesting: passende maar sobere woonkwaliteit.
8. De noodzakelijke uitbreiding van de huisvesting kan niet alleen door de corporaties worden uitgevoerd. Gemeenten gaan daarom afspraken maken met particuliere beleggers en verhuurders over de huisvesting van statushouders.
9. Het Rijk maakt voor dit doel het verhuren van rijkspanden uit de bestaande voorraad aan gemeenten mogelijk, passend binnen de Leegstandswet (<10 jaar). Dit gebeurt tegen kostendekkende huurprijzen.
10. Het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom (27 november 2015) faciliteert extra inzet van corporaties. Als in de praktijk blijkt dat dit onvoldoende is, gaan provincie, gemeenten en corporaties in gesprek met het Rijk om belemmeringen weg te nemen die nu verhinderen dat corporaties de noodzakelijke investeringen toch kunnen doen.
11. Voor zover in haar vermogen ligt, ondersteunt de provincie het streven voor het realiseren van extra eenheden door het wegnemen van knelpunten.

## BETERE MATCH MAKEN TUSSEN HUISHOUDEN EN WONINGEN

12. De gemeenten voelen zich samen verantwoordelijk voor de taakstelling van het Stedelijk Gebied. Door taakstelling bij elkaar op te tellen en uit te wisselen:
  - a. wordt de koppelingstijd tussen statushouder en gemeente korter;
  - b. ontstaat een betere match tussen de statushouder en de woning/wooneenheid.Dat de corporaties in meerdere gemeenten werken versterkt deze kans/aanpak.
13. De gemeenten voelen zich samen verantwoordelijk voor de totale taakstelling. Onderling uitwisselen van statushouders is mogelijk, waarbij plussen en minnen per gemeente kunnen ontstaan. De steden Eindhoven en Helmond richten zich - vanwege de samenstelling van de woningvoorraad - meer op 1- en 2-persoonshuishoudens. De andere gemeenten juist meer op gezinnen.
14. De gemeenten maken gebruik van de mogelijkheden van de Huisvestingswet (art. 29 lid 2) door te besluiten de individuele taakstelling van de gemeenten te wijzigen in de optelsom als taakstelling voor de gemeenten gezamenlijk. Dit besluit ontslaat de gemeenten niet van hun individuele verantwoordelijkheid voor het behalen van de taakstelling.
15. De gemeenten, COA en de corporaties onderzoeken hoe de match tussen statushouder en wooneenheid kan worden verbeterd. Over de praktische uitvoering maken COA, gemeenten en corporaties vervolgens nadere afspraken.
16. COA verstrekt informatie over de statushouders middels het TVS – systeem. Daarin staan alle bijzonderheden die van belang zijn voor de woningmatch. COA gaat zo mogelijk deze informatie verbeteren (denk hierbij aan persoonsinformatie en arbeidsverleden of – wensen)
17. Een inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP) is een voorwaarde voor snelle doorstroom naar reguliere of tijdelijke huisvesting. De gemeenten en COA onderzoeken of ze op een AZC in het Stedelijk Gebied één intakekloek kunnen inrichten naar het voorbeeld van de BRP-straat in Ter Apel.
18. Corporaties geven inzicht in de samenstelling van de woningvoorraad in combinatie met de mutatiegraad.
19. De gemeenten en de corporaties huisvesten statushouders, die in afwachting zijn van een gezinshereniging, niet per definitie in een woning die geschikt is voor de definitieve situatie. We kiezen hier ook voor tussenvormen van huisvesting die geschikt zijn voor één persoon. Pas als de gezinshereniging definitief is, bieden we een daarbij passende woning.
20. We benutten waar mogelijk de bestaande netwerken, vormen van samenwerking en de organisatiestructuur die is ingericht voor de gezamenlijke urgentieregeling.

## GOEDE EERSTE BEGELEIDING

21. De begeleiding van statushouders vraagt om een grote inzet. Daarom wordt de taskforce 'Meedoen' opgericht. De opdracht van de taskforce is om te onderzoeken op welke manier we de zelfredzaamheid en inburgering van statushouders kunnen versnellen. We geven graag de onderstaande suggesties mee aan die nieuwe taskforce, om verder te bespreken en uit te werken.
22. De gemeenten garanderen een minimum kwaliteit van maatschappelijke begeleiding door professionals. Deze begeleiding richt zich op taal, opleiding, werk en de relatie met de buurt.
23. De kennis van COA en Vluchtelingenwerk is essentieel en waardevol. Deze kan meer worden ingezet in alle betrokken gemeenten.
24. Als een gemeente een taakstelling overneemt van een andere gemeente krijgt de statushouder de maatschappelijke begeleiding die in de ontvangende gemeente van toepassing is. De ontvangende gemeente ontvangt de rijksbijdrage voor het begeleidingstraject.
25. Inwoners spelen een belangrijke rol bij het welkom voelen van de statushouders. Zij werken daarbij samen met de gemeenten, welzijnsorganisaties en corporaties.

# ONDERTEKENDE PARTIJEN

## Gemeenten Stedelijk Gebied Eindhoven

Gemeente Best

Gemeente Eindhoven

Gemeente Geldrop-Mierlo

Gemeente Helmond

Gemeente Oirschot

Gemeente Nuenen C.A.

Gemeente Son en Breugel

Gemeente Veldhoven

Gemeente Waalre

## COA

COA Centraal Orgaan Opvang Asielzoeker

## Corporaties werkzaam in Stedelijk Gebied Eindhoven

Woningbouwvereniging Helpt Elkander

Woningbouwvereniging "Volksbelang"

Stichting Woonbedrijf SWS.HHVL

Woningbouwvereniging "Bergopwaarts"

Woonstichting 'thuis

Stichting "Woonpartners"

Woningbouwvereniging Compaen, Mierlohoutse Partner in Wonen

Stichting Trudo

Stichting WoCom

Stichting Wooninc.